

יום הזיכרון ויום העצמאות – איגרת מידע לעובדים בארגוני בריאות

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, תשע"ז, יחל ביום ראשון, ה-30 באפריל, 2017 בשעה 20:00 בערב ויסתיים ביום שני ה-1 במאי, בשעה 19:45. עם צאת יום הזיכרון, יחלו חגיגות יום העצמאות של מדינת ישראל.

במציאות הפוליטית והחברתית המורכבת בישראל, יום הזיכרון ויום העצמאות נקשרים למשמעויות שונות אצל אנשים מזהויות מגוונות. משמעויות אלו יכולות להיות אישיות מאד, מכיוון שמועדים אלו מתייחסים לאירועים בעבר הקרוב ובהווה שקרו לאנשים מוכרים וקרובים. המשמעויות השונות נתפסות כקשורות מאד לימינו או ואפילו לעתיד. כמועדים חדשים יחסית (בהשוואה למועדים בני מאות ואלפי שנים), היחס של זרמים דתיים שונים אליהם מגוון גם הוא.

מידע שימושי לצוות ועצות להתנהלות בתקופה זו:

- **רגישויות בימים אלה:** מועדים אלה רגישים יותר מיתר ימי השנה, ויכולים לעורר מתחים חברתיים פוליטיים. מתחים אלו יכולים להתייחס לסוגיות מגוונות שמעלים המועדים וסביב הסמלים המציניים אותם. נדרשת רגישות רבה מהמערכת באופן שבו היא מתייחסת למועדים אלו, מאחר שכל התייחסות של המערכת עלולה להתפס כפוליטית או כפוגעת בקבוצה כזו או אחרת. בנוסף, יתכן שהתנהגויות של אנשים (מקרב הלקוחות או הצוות) עלולות להתפס על ידי אחרים כפוגעות וליצור מתיחויות. כדאי להיערך מראש ולהכין את הצוותים לאופן טיפול מקצועי בסוגיות ובמתחים שעלולים לעלות במהלך ימים אלו. מומלץ, בשיתוף ובדיאלוג עם חברי צוות ממגוון תרבויות ותפיסות, לקבוע מראש מדיניות עקבית ומותאמת למטופלים ולצוות, ולהגדיר כתובת מוסמכת להתייעץ אתה במהלך הימים עצמם.
- **סדר היום:** בערב יום הזיכרון בשעה 20:00 וביום הזיכרון בשעה 11:00 מושמעת ברחבי הארץ צפירת דומיה. יש הנוהגים להדליק נר זיכרון ויש לשקול הקצאת איזור המיועד לכך, עבור מאושפזים ובני משפחותיהם, בהתחשב במגבלות הבטיחות.
- במהלך יום הזיכרון מתקיימים טקסים ואירועים במגוון מקומות בארץ, ויהיו אנשי צוות ומטופלים שיבקשו להיות בהם. בערב יום העצמאות נחשמים צירים מרכזיים בערים, נערכים טקסים, וכן נורים מטחי זיקוקי די-נור, העלולים לגרום לבהלה ולכוויות. ביום העצמאות נוהגים רבים לצאת לטייל ומציינים את המועד בארוחות בקרב המשפחה והחברים.
- **טיפולים ותרופות:** אין מניעה לקבל טיפולים רפואיים, אולם כשניתן לעשות את הטיפול במועד אחר, יתכן שיהיו מטופלים שיבקשו לשנות את המועד, עקב ההשתתפות בטקסים השונים.
- **מענה לסוגיות בריאות ובטיחות:** הימים שלפני יום הזיכרון עלולות להעלות מצוקות נפשיות שונות בקרב חלק מהמטופלים, בני משפחותיהם ואנשי הצוות. כדאי לאירגון הבריאות להיערך על מנת לתת מענה לכך. בנוסף, מדי שנה נפגעים ילדים ובני נוער כתוצאה משימוש בתרסיסי שלג, זיקוקין די-נור, "מנגלים" וכו'. הפגיעה השכיחה היא כוויות באזורים שונים בגוף. מומלץ לידע את לקוחות האירגון כיצד להתנהל בצורה נכונה לקראת החג (ראו קישור להנחיות בסוף איגרת זו).
- **פעילויות מקצועיות:** עובדים רבים נוהגים לפקוד את העצרות ואת הטקסים בימים אלו. יש לקחת זאת בחשבון ומראש לדאוג לשיבוץ. יש לשקול שלא לקיים השתלמויות מקצועיות בימים אלו.

תודה לאלו שיעצו בהכנת האיגרת ולצוות מהמרכז הבין-תרבותי: ד"ר חגי אגמון-שניר, ד"ר מיכל שוסטר ואורנה שני.

בכל מקרה, אין לראות בדף זה משום ייעוץ רפואי.

אגרות מידע נוספות לגבי חגים ומועדים בארגוני בריאות ניתן למצוא [בדף הפרסומים של המרכז הבין-תרבותי לירושלים](http://jicc.org.il/heb) (<http://jicc.org.il/heb>)

לקריאה נוספת:

הנחיות בטיחות ליום העצמאות – ארגון בטרם: <http://tinyurl.com/safeazmut>